

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato: 4. februar 2009
Kontor: Sundhedspolitisk kt.
J.nr.: 2008-12109-945
Sagsbeh.: mmi
Fil-navn: SUU S nr. 166 (alm. del) - Høreomsorg.doc

Besvarelse af spørgsmål nr. 166 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg efter ønske fra Liselott Blixt (DF) har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 17. december 2008

Spørgsmål nr. 166:

”Vil ministeren tage initiativ til at bringe den danske høreforsorg op på samme høje niveau som tidligere, så Danmark igen kan få verdens bedste høreforsorg, og hvordan forestiller ministeren sig at det kunne gøres.”

Svar:

Regeringen har i høj grad været med til at forbedre høreomsorgen i Danmark, idet antallet af udleverede høreapparater aldrig har været større end under den nuværende regering. Tabellen nedenfor viser udviklingen på høreapparatområdet.

Table 1: Opgørelse over udviklingen på høreapparatområdet.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Høreapparater udleveret	75.207	81.601	89.870	92.200	103.754	103.476	112.739	108.228

Kilde: Delta, 2008.

For regeringen har det samtidig været afgørende, at der er blevet gennemført et frit valg mellem offentlig og privat høreapparatbehandling. Der tilbydes således følgende former for høreapparatbehandling:

- Offentlig og gratis høreapparatbehandling hos 1) praktiserende ørelæge efter rammeaftale eller 2) på regional audiologisk hørelinik.
- Privat høreapparatbehandling hos godkendte forhandlere af høreapparater med offentligt tilskud.

Derudover har regeringen løbende haft opmærksomhed på kvaliteten i høreomsorgen, hvilket jeg vil redegøre for i de følgende afsnit.

Gratis instruktion og undervisning i brugen af høreapparat

I Velfærdsministeriets hjælpemiddelvejledning er kommunerne forpligtet til at drage omsorg for personer med nedsat hørelse, der samtidig bruger høreapparat, samt til at sørge for, at der foretages andre forebyggende foranstaltninger for den enkelte høreapparatbruger. Forpligtelsen omfatter alle brugere, uanset om høreapparatet er udleveret hos en godkendt, privat forhandler eller på sygehus. Kommunerne er således forpligtet til at tilbyde gratis instruktion i brugen af høreapparater.

Eksempelvis fremgår det af en undersøgelse fra januar 2007, at udbyttet af høreapparatet bl.a. er afhængig af opfølgningen efter høreapparatbehandlingen. Det er dog

ikke alle brugere, der anvender de kommunale pædagogiske opfølgningstilbud. Ca. 1 ud af 2 høreapparatbrugere i offentligt regi har modtaget vejledning på et hørecenter, hvorimod ca. 1 ud af 3 høreapparatbrugere hos de godkendte forhandlere har fået samme vejledning. Det er dog mest høreapparatbrugere med svære høretab, der anvender de kommunale, høreopædagogiske tilbud.

Jeg kan oplyse, at der i en kommende faglig vejledning fra Sundhedsstyrelsen vil indgå et afsnit om pædagogisk opfølgning ved brug af høreapparat. Det vil bl.a. fremgå, at den hørehæmmede skal orienteres om de muligheder, der er for efterfølgende høreopædagogiske undervisningstilbud til høreapparatbrugere på kommunale og regionale høreinstitutioner og kommunikationscentre, hvilket der skal gøres opmærksom på i forbindelse med udleveringen af høreapparat.

Det er min opfattelse, at kommunernes forpligtelse til gratis instruktion og undervisning i anvendelsen af høreapparat har været og er med til at forbedre kvaliteten i høreomsorgen, herunder at forøge brugen af høreapparaterne samt reducere antallet af ubrugte høreapparater.

Kvalitet i høreapparatbehandlingen hos godkendte forhandlere

Kvalitetsstandarder i forbindelse med privat høreapparatbehandling fremgår af bekendtgørelse om godkendelse af private forhandlere af høreapparater samt i Sundhedsstyrelsens kommende faglige vejledning vedr. høreapparatbehandling.

Jeg kan oplyse, at en tilfredshedsundersøgelse for første halvår af 2008 blandt høreapparatbrugere hos godkendte forhandlere viser, at mere end 85 pct. anvender deres høreapparat i 4 timer eller mere om dagen, hvorimod kun ca. 1,3 pct. af brugerne ikke benytter deres høreapparat.

Tilsvarende konkluderer en artikel i efteråret 2008, at 83 pct. af brugerne i offentlig høreapparatbehandling efter fem år bruger deres høreapparat mindst 3-4 timer hver dag. Det vurderes, at resultatet i forhold til andre opgørelser er tilfredsstillende.

Det er på den baggrund min opfattelse, at der på nuværende tidspunkt ikke er behov for at tage initiativ til opbygning af nye centrale kvalitetsstandarder, som ligger udover Sundhedsstyrelsens kommende retningslinjer.

Godkendelse og tilsyn af godkendte forhandlere

Det er Teknisk-Audiologisk Laboratorium - TAL i Odense, der godkender og gennemfører det årlige tilsyn hos de private forhandlere efter ministeriets bekendtgørelse samt efter Sundhedsstyrelsens nærmere retningslinier.

Det offentlige tilskud bevilges således udelukkende hos godkendte forhandlere af høreapparater, der opfylder en række fastsatte krav, der tilsammen sikre det faglige niveau i den private høreapparatbehandling. Jeg ser således frem til offentliggørelsen af Sundhedsstyrelsens kommende vejledning.

Kvaliteten af udleveret høreapparat

For så vidt angår kvaliteten af høreapparater anskaffet hos godkendte forhandlere, gælder købelovens almindelige regler om reklamation og garanti, dvs. en 2-årig

reklamationsfrist eller evt. løfte/aftale om garanti og fri service inden for 4 år blandt nogle godkendte forhandlere af høreapparater. Borgeren bør således forhøre sig hos forhandleren om pris, høreapparatets kvalitet, og hvilken service og garanti der gives. Er mulighederne efter købeloven udtømte, eksempelvis fordi garantiperioden er udløbet, afholder kommunerne udgiften til reparation.

Der er ingen samlet opgørelse over, hvilke høreapparater der udleveres hos de godkendte, private forhandlere, idet forhandlerne ikke har pligt til at oplyse herom.

De udleverede høreapparater i det offentlige sygehusvæsen indkøbes i fællesskab af kommunerne via AMGROS. Dermed er der opgørelser over, hvilke høreapparater der udleveres i offentligt regi. Det vurderes af DELTA i Odense, at høreapparater, der udleveres på de regionale sygehuse, er af høj kvalitet. Høreapparater, der udleveres på sygehus, vedligeholdes, repareres og udskiftes også af det offentlige.

Ventetid og vurderingen af høreomsorgen i Danmark

Ventetid på offentlig høreapparatbehandling kan forekomme, idet de audiologiske sygehusafdelinger og høreklinikker bl.a. er meget følsomme over for personalemangel og forøget efterspørgsel på audiologisk udredning. Ventetiden til offentlig høreapparatbehandling hos størstedelen af de audiologiske sygehusafdelinger og høreklinikker i Danmark er dog under 37 uger i januar 2009.

Kort ventetid er på ingen måde den eneste parameter for god høreomsorg. Hertil viser en undersøgelse fra januar 2007 bl.a., at ca. 3 ud af 4 brugere af høreapparater har en positiv vurdering af høreomsorgen i Danmark, ligesom ventetiden ikke har afgørende betydning for opfattelsen af høreomsorgen i Danmark.

Imidlertid er der gennemført flere initiativer med henblik på at imødegå manglen på ekspertise. For det første i forhold til udvide antallet af hoveduddannelsesforløb til øre-, næse-, halslæger.

For det andet har Undervisningsministeriet ændret uddannelsen til audiologiassistent med et korterevarende trin. Formålet har bl.a. været at forøge antallet af praktikpladser og færdiguddannede audiologiassistenter, idet de private høreklinikker nu også gives mulighed for at uddanne elever, enten i kombination med en audiologisk afdeling på et sygehus eller alene, hvis eleven vælger en profil, der er rettet til det private arbejdsmarked.

For det tredje udbyder Syddansk Universitet landets første bacheloruddannelse i audiologi. Universitet melder om støt stigende optag på uddannelsen.

Jeg finder på den baggrund ikke grundlag for nye initiativer, men vil følge udviklingen på området.